

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ESPAI PÚBLIC I EL DRET A LA INFORMACIÓ (ÚS DE L'ESPAI PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 17 d'agost de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca d'obertura i manteniment dels camins públics del parc de la Font del Racó que facilitaven l'accés a peu a la carretera de les Aigües.

Segons exposava el ciutadà, l'Ajuntament no li havia sabut respondre quan estava prevista l'obertura al públic dels camins que feia almenys dos anys que estaven tancats.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Institut Municipal de Parcs i Jardins** de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 8 de setembre de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 19 d'octubre de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el motiu pel qual es va tancar l'accés al públic, que té a veure amb l'endarreriment de les obres de manteniment, i fa referència a la previsió d'obertura dels camins.

CONSIDERACIONS

1. Quant al tancament dels camins

El consistori ens va informar que **els camins es van tancar al públic perquè estaven en molt mal estat de conservació** i que calia arranjar-los abans de tornar-hi a permetre l'accés a la ciutadania.

La justificació del retard en l'inici de les tasques de restauració dels camins va ser que l'Ajuntament va rescindir el contracte de la licitació del projecte executiu, que havia estat aprovat anteriorment, perquè volia evitar l'ús de gabions com a murs de contenció i cercar altres solucions constructives més tradicionals.

Actualment, **s'està redactant el nou projecte executiu per adequar el parc a l'ús del públic** i està previst que s'acabi al mes de maig del 2024. Posteriorment, caldrà treure la licitació de les obres que s'hagin de fer, l'inici de les quals es preveu per al mes de novembre del 2024, amb una duració d'uns set mesos aproximadament.

L'Ajuntament informa que **no està previst obrir els camins del parc de la Font del Racó abans del mes de juny del 2025**.

Aquesta institució comparteix que la seguretat de les persones està per damunt de tot. En aquest sentit, qualsevol actuació per evitar possibles situacions de risc per a la ciutadania compleix els principis de bona administració.

Pel que fa a la decisió de canviar el projecte d'obres, considerem que és una decisió que s'emmarca en el que es coneix com a **potestat de decisió discrecional de les administracions públiques**. Aquesta capacitat implica que, quan hi ha diferents solucions tècniques, totes possibles i legítimes, l'Administració pública té dret a optar per una d'aquestes. La decisió que adopti, però, ha d'estar motivada com la millor possible en aplicació dels principis de bona administració i equitat, per tal de no incórrer en arbitrietat.

Ara bé, tenint en consideració els beneficis socials i ambientals que aporta el verd a la ciutadania i la manca d'espais verds que hi ha actualment a la ciutat, **el consistori s'ha d'esmerçar perquè les obres d'adequació d'aquests camins es duguin a terme tan aviat com sigui possible per tal d'afavorir la millora de la qualitat de vida i el benestar a la ciutat**.

Recordem que la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat estableix que les autoritats municipals han d'ampliar i protegir els espais verds de la ciutat i

garantir una relació harmoniosa entre l'hàbitat, els serveis públics, els equipaments, els espais verds i les estructures destinades als usos col·lectius (art. XVIII i XIX).

El ciutadà exposava que els responsables municipals no li havien concretat quan s'obririen al públic els camins del parc de la Font del Racó, que suposen un corredor de pas cap a la carretera de les Aigües i estalviaven una corba amb molts metres de carrer amb voreres estretes i amb fums dels molts vehicles que hi circulen diàriament.

Cal recordar, per tant, que **l'eficàcia i eficiència dels serveis públics** (art. 103 de la Constitució espanyola i art. XXIII de la Carta europea dels drets humans a la ciutat) són principis de bona administració, que inclouen disposar d'una Administració eficaç i que presti amb qualitat el major nombre de serveis, respectant els drets i els interessos legítims de la ciutadania.

2. Dret a la informació

El ciutadà també exposava en l'escrit de queixa que hi havia un altre camí, des d'una escola, d'accés directe al parc de la Font del Racó, que sí que estava obert i era transitable, suposadament perquè ja s'havia restaurat. També feia referència a l'ús d'aparcament que feia aquesta mateixa escola de la plaça del Comte de Sert. Sobre aquestes qüestions havia demanat informació al Districte de Sarrià - Sant Gervasi. Manifesta no haver rebut una resposta suficientment completa.

Recordem que els requisits mínims que exigeix la llei pel que fa a la informació que cal donar a les decisions de l'Administració conviuen amb crides a la participació ciutadana en els afers públics i amb la creixent demanda d'informació i transparència envers les administracions públiques.

En aquest sentit, existeix un reclam social plenament legítim perquè l'Administració pública sigui proactiva en l'oferiment d'informació a la ciutadania per tal que aquesta, si ho desitja, hi pugui accedir de manera fàcil, ràpida i intel·ligible.

El legislador s'ha fet ressò d'aquesta demanda, i la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern, obliga les administracions a **abandonar una actitud passiva i facilitar l'accés a la informació**.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació municipal ha estat ajustada a**

dret quant al tancament dels camins per garantir la seguretat de les persones, però pot millorar en la garantia del dret a la informació.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge** que planifiqui acuradament les obres de rehabilitació dels camins i que intenti escurçar els terminis d'execució.
- **Recomanar a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge i al Districte de Sarrià-Sant Gervasi** que facilitin al ciutadà i a la Sindicatura els motius de les cessions d'usos del parc de la Font del Racó i de la plaça del Comte de Sert.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.